

مذاکرات کاذب و سردرگمی مردم ایران

ناکامی سیاست‌های تحریمی ترامپ، دولت بایدن را به این نتیجه رسانده که همزمان تاکتیک‌های مختلفی را برای کسب امتیاز در وین بکار گیرد؛ تاکتیک‌هایی همچون تشدید تحریم همزمان با درهای باز دیپلماسی، فشار از طریق مجامع بین‌المللی و ترویج‌های اروپا و نیز چراغ سبز به محور عبری - عربی برای کارشکنی.

به گزارش خبرنگاران جامعه گزارش خبر، در سال‌های اخیر توافق هسته‌ای با عنوان «برجام»، بستری بر نمایش تاکتیک‌های مذاکراتی از سوی آمریکا بوده است؛ تکنیک‌هایی که البته در دولت قبلی آمریکا و دولت کنونی تفاوت غیر قابل انکاری دارند. دولت ترامپ بی‌اعتنا به عرف و قوانین بین‌المللی به صورت یکجانبه از برجام خارج شد و به رغم شکست‌های مداوم در سازمان‌های اثرگذار بین‌المللی، هرگز از ابزار تحریم بر تهران دست نکشید. او معتقد بود که این فشارها سرانجام باعث کوتاه آمدن ایران از مطالبات خود می‌شود و پشت میز مذاکراتی که او چیده بود، حاضر خواهد شد؛ رخدادی که طی چهار سال زمامداری او تحقق نیافت بلکه به تیرگی بیشتر روابط تهران- واشنگتن انجامید. رویکرد تیم جدید آمریکا بر «تشدید فشار همزمان با درهای باز دیپلماسی» استوار است. کاخ سفید ضمن پافشاری بر تحریم و تداوم کارزار فشار حداکثری ترامپ، درهای دیپلماسی را باز گذاشته و «رابرت مالی» نماینده خود را در ۶ دوراجلاس وین راهی پایتخت اتریش کرد؛ مذاکراتی که تاحدی نتیجه بخش بوده و دور هفتم آن نیز در روزهای آتی برگزار خواهد شد که برخی احتمال می‌دهند آخرین دور مذاکرات باشد. سیاه‌نمایی کاذب از مذاکرات سازنده، در این روزها یکی از تاکتیک‌های به نمایش درآمده از سوی مقامات کاخ سفید بوده است تا تهران را به تناقض‌گویی متهم کرده و بستر را برای سردرگمی مردم ایران هموارکند. در حالی که مقام‌های دولت ایران در روزهای گذشته، موضع خوش‌بینانه و امیدوارانه تری درباره توافق اصولی بر سر رفع تحریم‌ها اتخاذ کرده‌اند، طرف غربی چه در اظهارات علنی و چه در فضا سازی‌های خبری تلاش کرده بر اختلافات مهمی که عبور از آنها مستلزم اقدام طرف ایرانی است، تاکید کند.

به عنوان نمونه «آنتونی بلینکن» وزیر خارجه آمریکا چند روز پیش در مصاحبه با کانال ۱۲ تلویزیون رژیم صهیونیستی در پاسخ به سوال خبرنگاری که نظر او را درباره اظهارات خوشبینانه روحانی مبنی بر نزدیک بودن توافق جویا شد، گفت که این خبر را ما از مقامات ایران می‌شنویم. به تازگی وزیر امور خارجه آمریکا در گفت‌وگو با روزنامه «نیویورک تایمز»، خروج آمریکا از مذاکرات وین را بسیار قریب الوقوع دانسته اما درباره زمان احتمالی خروج دولت بایدن از گفت‌وگوهای هسته‌ای گفت که «نمی‌توانم زمانی برای آن تعیین کنم اما این تاریخ دارد نزدیکتر می‌شود». از نگاه ناظران، ارایه چنین ارزیابی‌هایی هم ریشه در مقصد نهایی مدنظر دولت بایدن از برجام مطلوب واشنگتن دارد و هم نوعی تاکتیک عملیات روانی برای سردرگمی طرف ایرانی و تلاش برای بهره‌گیری حداکثری به سود واشنگتن است. اعمال فشار بر ایران از طریق مجامع بین‌المللی همچون شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و شورای امنیت سازمان ملل از دیگر تاکتیک‌های آمریکایی بایدن است؛ تلاش‌هایی که برخلاف دوره ترامپ با همراهی متحدان اروپایی انجام می‌گیرد.

اروپایی‌ها که طی این سال‌ها از اجرای سازوکارهای مالی خود همچون «اس پی وی» و «اینستکس» شانه خالی کرده‌اند، در دولت بایدن به بازوی آمریکا برای فشار بر تهران برآمده‌اند. به عنوان نمونه کشورهای اروپایی برجام میانه خردادماه قصد داشتند قطعنامه‌ای علیه ایران در نشست فصلی شورای حکام تصویب کنند؛ موضوعی که به دلیل هراس آنها از همراهی نکردن چین و روسیه و نیز با مانع مواجه شدن مذاکرات برجامی انجام نگرفت. خبرگزاری «رویترز» چهاردهم خرداد در گزارشی به نقل از چند دیپلمات غربی در باره این نشست، نوشت: سه کشور انگلیس، آلمان و فرانسه به همراه آمریکا در نظر ندارند قطعنامه‌ای علیه تهران در نشست هفته آینده شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی ارائه دهند؛ چرا که این اقدام می‌تواند مذاکرات هسته‌ای را با چالش مواجه سازد.

آمریکا تلاش زیادی را برای اثرگذاری بر عملکرد آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به کار بسته است؛ این در حالی است که تهران تاکنون بیشترین همکاری واقعی را با آژانس انجام داده و شفاف‌سازی‌ها و پاسخ‌های لازم را ارایه کرده است. همکاری یک طرفه ایران با آژانس و تعهدگریزی طرف غربی به ویژه آمریکا در لغو تحریم‌ها باعث بازگشت تهران به فعالیت‌های هسته‌ای قبلی شد. حتی ایران در چنین شرایطی چند بار به تمدید توافق با آژانس به امید احیای توافق اقدام کرد ولی مسوولیت گریزی طرف‌های مقابل و اصرار بر حفظ تحریم‌ها باعث شد که تهران پنجشنبه سوم تیرماه از تمدید توافق با آژانس خودداری کند.

چراغ سبز آمریکا به اسراییل و شورای همکاری خلیج فارس از دیگر تاکتیک‌هایی است که آمریکا با هدف فشار بر تهران در پیش گرفته است. البته رژیم صهیونیستی با اقدامات تروریستی و خرابکارانه اهداف خود را پیش می‌برد که آخرین مورد آن حمله ناکام پهلادی هفته گذشته به یکی از ساختمان تاسیسات هسته‌ای کرج بود.

شورای همکاری خلیج فارس روشی متفاوت از رژیم صهیونیستی را در پیش گرفته که اظهارات ایران ستیزانه از تریبون مجامع بین‌المللی و انتشار بیانیه ضدایرانی از آن جمله‌اند. حدود دو هفته پیش (۲۶ خرداد) اعضای شورای همکاری خلیج فارس شامل شش کشور عربستان سعودی، بحرین، امارات متحده عربی، کویت، قطر و عمان طی بیانیه‌ای در نشست خود در ریاض پایتخت عربستان اعلام کردند که مذاکرات احیای برجام باید علاوه بر برنامه موشکی ایران شامل رفتار بی‌ثبات‌کننده منطقه‌ای این کشور نیز باشد.

از نگاه ناظران هراس محور عبری-عربی و حتی آمریکا به توانمندی هسته‌ای و تسلیحاتی ایران پیوند می‌یابد. آنها بیش از هر موضوعی نگران گذشت زمان و پایان محدودیت‌های مندرج در قطعنامه ۲۲۳۱ و برجام هستند؛ محدودیت‌هایی که یکی پس از دیگری در حال اتمام‌اند. مه‌ماه پارسال بعد از پنج سال محدودیت‌های تسلیحاتی لغو شد و در مراحل بعدی به ترتیب محدودیت‌های موشکی و هسته‌ای برداشته خواهد شد.